

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 4 czerwca 2013 roku powódka (...) Spółka jawna w R. wniosła o zasądzenie od pozwanego W. W. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowo – Usługowa (...) w P. kwoty 122.417,40 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 stycznia 2013 roku. Nadto, wniosła o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów postępowania wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powódka podniosła, że pozwany zamówił u niej konstrukcje aluminiowe przeciwpożarowe. Powódka wykonała wszystko zgodnie z zamówieniem. W dniu 31 grudnia 2012 roku został podpisany przez strony protokół odbioru – dostawy ślusarki aluminiowej przeciwpożarowej. Na tej podstawie powódka w tym samym dniu wystawiła fakturę VAT nr (...) na kwotę 174.881,40 złotych z terminem zapłaty do dnia 30 stycznia 2013 roku. Faktura ta została przez pozwanego zaakceptowana i podpisana. Pozwany, w dniu 22 stycznia 2013 roku, na poczet w/w należności wpłacił przelewem na rachunek bankowy powódki kwotę 52.464,00 złotych. W dniu 24 kwietnia 2013 roku powódka, listem poleconym, wezwała pozwanego do zapłaty pozostałej należności, w terminie 7 dni. Pozwany nie zadośćuczynił powyższemu żądaniu.

(pozew k. 4-4v.)

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego w sprawie. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany wskazał, że nie jest prawdą, aby zamówił u powódki konstrukcje aluminiowe. Zamówienie dotyczyło drzwi przeciwpożarowych, o parametrach podanych na przekazanych powódce rysunkach, stanowiących integralną część projektu technicznego wykonania łącznika w R., stalowych pełnych lub przeszklonych w kolorze białym lub jasnoszarym. W dniu 17 stycznia 2013 roku została przesłana do P. S. prośba o realizację stolarki wg przekazanego przez pozwanego zestawienia, jednakże z zestawienia nie wynika, iż jest to stolarka aluminiowa. W podpisanym potwierdzeniu zamówienia z dnia 21 grudnia 2012 roku pozwany zastrzegł w jego dolnej części, że prosi o realizację zgodnie z przesłaną specyfikacją techniczną, opisem i zestawieniem stolarki. W dniu 2 stycznia 2013 roku powódka otrzymała drogą e-mailową zestawienie stolarki okiennej, z którego wynika jednoznacznie, że przedmiotem zamówienia są drzwi stalowe. Nie jest zatem prawdą, że pozwany zaakceptował, na jakimkolwiek etapie, realizację drzwi aluminiowych. Pozwany zaakceptował realizację drzwi wg przedstawionych przez niego rysunków, zgodnie ze specyfikacją techniczną, opisem i zestawieniem stolarki, co nie jest tożsame z akceptacją drzwi aluminiowych. Nie jest również prawdą, aby stolarka drzwiowa zamówiona i dostarczona rzekomo w grudniu 2012 roku na budowę w R. faktycznie została wykonana. Wszystkie dokumenty załączone do pozwu zostały w całości przygotowane przez powódkę, wszystkie były antydatowane i przygotowane z premedytacją, by oszukać pozwanego. Nie potwierdzają one jednak stanu faktycznego. W rzeczywistości zamówienie na drzwi stalowe zostało skierowane do powódki dopiero w dniu 17 stycznia 2013 roku. Przed tym terminem powódka nie mogła wiedzieć, że będzie realizowała zadanie, a tym bardziej nikt ze strony pozwanego nie mógł go odebrać w dniu 31 grudnia 2012 roku. Pozwany nadmienił również, że dokumenty, którymi popiera swoje stanowisko powódka, nie potwierdzają rzeczywistych zdarzeń gospodarczych i zostały podpisane przez osobę nieupoważnioną do ich podpisania. Dowodem na to są dokumenty zawarte w załącznikach do odpowiedzi na pozew, a także dokumenty wydania towaru WZ wystawione przez powódkę, a świadczące o dostawach części zamówionych drzwi (łącznie 9 sztuk) dopiero w marcu i kwietniu 2013 roku. Fakt podpisania przez K. W. spornego protokołu odbioru oraz faktury wynikał jedynie z faktu, iż powódka zgodziła się na zachowanie stałości ceny jedynie pod warunkiem, iż pozwany podpisze te dokumenty z datą wsteczną. Później pozwany zorientował się jednak, że takie działanie powódki miało na celu wyłącznie wyłudzenie przez nią zlecenia na wykonanie stolarki aluminiowej (zamiast stalowej). W dniu 25 kwietnia 2013 roku, niezwłocznie po dostawie na budowę w R. części drzwi wykonanych niezgodnie ze specyfikacją techniczną i opisami, pozwany złożył oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu. W odpowiedzi na powyższe powódka poinformowała go, że oświadczenie to jest nieskuteczne. Nie jest również prawdą, że dokonując wpłaty 30% wartości wystawionej faktury pozwany zaakceptował właściwe wykonanie stolarki drzwiowej. Dokonana wpłata stanowiła

zaliczkę, której uiszczenia, zgodnie z zamówieniem, zażądała powódka. Zaznaczyć też należy, że pozwany skierował do powódki prośbę o wystawienie korekty do przedmiotowej faktury ze względu na niedostarczenie zamówionej stolarki stalowej. W rzeczywistości powódka dostarczyła pozwanemu 9 sztuk drzwi aluminiowych wykonanych niezgodnie z zamówieniem, o łącznej wartości 49.522,14 złotych, która to kwota jest niższa od wpłaconej przez pozwanego zaliczki w wysokości 52.464,00 złotych. Na pozostałe drzwi powódka nie pobrała nawet wymiarów z natury, zatem nie mogła ich wykonać ani w grudniu 2012 roku, ani w ogóle. Pozwany nadmienił też, że żaden z punktów zamówienia wysłanego do powódki w dniu 17 stycznia 2013 roku, ani żaden inny dokument nie zwalniał powódki z obowiązku wykonania zamówienia w terminie ustalonym na zamówieniu. Powódka tego nie wykonała – pierwsze dostawy odbyły się z opóźnieniem ponad 60 dni od ustalonego terminu wykonania zlecenia. Już samo niewywiązanie się z ustaleń zawartych w zamówieniu w zakresie terminu realizacji uprawniało pozwanego do odstąpienia od umowy, a tym bardziej, gdy stolarka została wykonana niezgodnie z zamówieniem, tj. niezgodnie z projektem technicznym, specyfikacją i opisem zawartym na przekazanych powódce rysunkach.

(odpowiedź na pozew k. 33-35)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany W. W. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowo – Usługowa (...) w P. złożył u powódki (...) Spółki jawnej w R. zamówienie na realizację 30 sztuk drzwi przeciwpożarowych o parametrach podanych na rysunkach, stalowych pełnych lub ze szkleniem (wg zestawienia wykonawczego), w kolorze białym lub jasnoszarym. Zamówienie to opatrzone zostało datą 21 grudnia 2012 roku, a jego treść, sporządzona w formie pisemnej, wskazywała na konstrukcje aluminiowe przeciwpożarowe. Wymiary i parametry drzwi podano na załączonych do zamówienia rysunkach. Jednocześnie, w zamówieniu wskazane zostało, że wymiary, kierunki otwierania drzwi oraz kolor drewnopodobny będą do ustalenia. Na poczet wykonania zlecenia powódka zażądała od pozwanego wpłaty zaliczki w wysokości 30%, tj. w wysokości 43.000,00 złotych + 23% VAT, wskazując, że na podstawie wpłaconej zaliczki będzie wystawiona faktura VAT zaliczkowa z datą zaksięgowania przelewu zgodnie z warunkami zlecenia, pozostała zaś kwota płatna będzie wg warunków umowy.

(potwierdzenie zamówienia nr (...) k. 5, zeznania świadka K. W., e-protokół rozprawy z dnia 14 kwietnia 2014 roku (k. 139v.), czas nagrania: 00:38:55, 00:46:30, zeznania pozwanego W. W., e-protokół rozprawy z dnia 20 lutego 2015 roku (k. 210v.), czas nagrania: 00:47:38, 00:53:55)

W e-mailu z dnia 2 stycznia 2013 roku K. W., pracownica (...) sp. z o.o. świadczącej na rzecz pozwanego usługi księgowe, na prośbę pozwanego W. W. i z jego upoważnienia raz jeszcze przesłała powódce rysunki drzwi do realizacji, a mianowicie: drzwi przeciwpożarowych o parametrach podanych na rysunkach, stalowych pełnych lub ze szkleniem (wg zestawienia wykonawczego), w kolorze białym lub jasnoszarym. W e-mailu wskazane też zostało, że w celu wydzielenia klatki schodowej należy wymienić istniejące drzwi na strych i do piwnicy na drzwi o odporności EI30 (wg zestawienia). Z załączonego do e-maila zestawienia stolarki drzwiowej wynikało, że przedmiotem zamówienia są drzwi stalowe.

(e-mail z dnia 2 stycznia 2013 roku k. 36 wraz z załączonym zestawieniem stolarki drzwiowej k. 37, zeznania świadka K. W., e-protokół rozprawy z dnia 14 kwietnia 2014 roku (k. 139v.), czas nagrania: 00:19:32, 00:23:52, 00:42:01, zeznania świadka J. W., e-protokół rozprawy z dnia 14 kwietnia 2014 roku (k. 139v.), czas nagrania: 01:29:19, zeznania pozwanego W. W., e-protokół rozprawy z dnia 20 lutego 2015 roku (k. 210v.), czas nagrania: 00:51:09)

W e-mailu z dnia 7 stycznia 2013 roku pozwany podkreślił, że kolor stolarki musi być zgodny z zestawieniem, a w dniu następnym, tj. 8 stycznia 2013 roku, pozwany zwrócił się do powódki z pytaniem, czy nie dałoby się zmienić koloru wszystkich drzwi na biały.

(e-mail z dnia 7 stycznia 2013 roku k. 149, e-mail z dnia 8 stycznia 2013 roku k. 150)

W e-mailu z dnia 11 stycznia 2013 roku powódka zwróciła się do pozwanej z pytaniem, co ze zleceniem na R.. Wskazała, że nie da rady go zafakturować z 2012 rokiem.

(e-mail z dnia 11 stycznia 2013 roku k. 153)

W e-mailu z dnia 17 stycznia 2013 roku powódka potwierdziła zamówienie z dnia 21 grudnia 2012 roku nr (...) wraz z rysunkami. Poprosiła pozwanego o jego podpisanie i odesłanie e-mailem lub faksem. Wskazała jednocześnie, że fakturę wyśle najpóźniej w poniedziałek.

(e-mail z dnia 17 stycznia 2013 roku k. 156 wraz z załączonym potwierdzeniem zamówienia k. 158 i załączonymi rysunkami k. 159-168 oraz specyfikacją k. 38-40, 152-154, zeznania świadka K. W., e-protokół rozprawy z dnia 14 kwietnia 2014 roku (k. 139v.), czas nagrania: 00:32:56)

W e-mailu z tego samego dnia, tj. 17 stycznia 2013 roku, pozwany poprosił powódkę o realizację zamówienia nr (...) z dnia 21 grudnia 2012 roku zgodnie z przesłaną specyfikacją techniczną, opisami i wysłanym zestawieniem stolarki. Raz jeszcze wskazane zostało, że mają być to drzwi przeciwpożarowe o parametrach podanych na rysunkach, stalowe pełne lub ze szkleniem (wg zestawienia wykonawczego), w kolorze białym lub jasnoszarym. W e-mailu wskazane też zostało, że wymiary oraz parametry drzwi podano na przesłanych rysunkach oraz że w celu wydzielenia klatki schodowej należy wymienić istniejące drzwi na strych i do piwnicy na drzwi o odporności EI30 (wg zestawienia). Do e-maila pozwany załączył podpisaną przez W. W. potwierdzenie zamówienia wraz z dopiskiem wyrażającym prośbę o realizację zgodnie z przesłaną specyfikacją techniczną, z opisem i zestawieniem stolarki.

(e-mail z dnia 17 stycznia 2013 roku k. 169 wraz z załączonym potwierdzeniem zamówienia z naniesionym dopiskiem k. 170, zeznania świadka K. W., e-protokół rozprawy z dnia 14 kwietnia 2014 roku (k. 139v.), czas nagrania: 00:22:40, 00:25:04, 00:27:25, 00:28:00, 00:46:30, zeznania pozwanego W. W., e-protokół rozprawy z dnia 20 lutego 2015 roku (k. 210v.), czas nagrania: 00:47:38)

Strony podpisały protokół odbioru – dostawy ślusarki aluminiowej przeciwpożarowej Z protokołu wynika, iż dotyczy zamówienia z dnia 21 grudnia 2012 roku. Protokół ten, datowany na dzień 31 grudnia 2012 roku, miał stanowić dowód odbioru ślusarki objętej zleceniem i podstawę do odbioru faktury VAT bez podpisu. Ze strony pozwanego protokół podpisała K. W.. Faktycznie odbyło się to po dniu 20 stycznia 2013 roku.

(protokół odbioru – dostawy k. 9, rysunki konstrukcji k. 10-11, zeznania świadka K. W., e-protokół rozprawy z dnia 14 kwietnia 2014 roku (k. 139v.), czas nagrania: 00:32:56, 00:33:55, 00:34:20, 00:34:40, 00:46:05, zeznania świadka J. W., e-protokół rozprawy z dnia 14 kwietnia 2014 roku (k. 139v.), czas nagrania: 01:13:55, 01:15:52, 01:26:50)

Również faktura VAT nr (...) wystawiona przez powódkę na kwotę 174.881,40 złotych netto, z terminem płatności do dnia 30 stycznia 2013 roku, za wykonanie ślusarki aluminiowej przeciwpożarowej zgodnie z zamówieniem nr (...), datowana na dzień 31 grudnia 2012 roku, faktycznie trafiła do rąk K. W., która złożyła na niej swój podpis, po dniu 20 stycznia 2013 roku.

(faktura VAT k. 12, zeznania świadka K. W., e-protokół rozprawy z dnia 14 kwietnia 2014 roku (k. 139v.), czas nagrania: 00:32:56, 00:33:20, 00:35:40, zeznania świadka J. W., e-protokół rozprawy z dnia 14 kwietnia 2014 roku (k. 139v.), czas nagrania: 01:13:55, 01:15:52)

Powódka nalegała na podpisanie w/w dokumentów, tj. protokołu odbioru – dostawy ślusarki i faktury VAT, z datą wsteczną. Tłumaczyła to faktem możliwości zachowania stałości ceny za zamówiony towar wyłącznie w sytuacji opatrzenia tych dokumentów datą starego 2012 roku.

(zeznania świadka K. W., e-protokół rozprawy z dnia 14 kwietnia 2014 roku (k. 139v.), czas nagrania: 00:32:56, 00:33:37, 00:37:50, zeznania świadka J. W., e-protokół rozprawy z dnia 14 kwietnia 2014 roku (k. 139v.), czas

nagrania: 01:13:55, zeznania pozwanego W. W., e-protokół rozprawy z dnia 20 lutego 2015 roku (k. 210v.), czas nagrania: 01:08:35)

W rzeczywistości zamówione przez pozwanego drzwi nie dotarły na budowę w R. ani w grudniu 2012 roku, ani w styczniu 2013 roku.

(zeznania świadka K. W., e-protokół rozprawy z dnia 14 kwietnia 2014 roku (k. 139v.), czas nagrania: 00:39:47, 00:40:32)

Pierwsze pomiary drzwi z natury odbyły się po 20 stycznia 2013 roku. Nie dotyczyły one wszystkich zamówionych drzwi, ale takiej ilości, która odpowiadała wykonanym na tamten moment otworom, umożliwiającym dokonanie obmiaru.

(zeznania świadka K. W., e-protokół rozprawy z dnia 14 kwietnia 2014 roku (k. 139v.), czas nagrania: 00:29:36, 00:30:25, zeznania świadka R. C., e-protokół rozprawy z dnia 14 kwietnia 2014 roku (k. 139v.), czas nagrania: 00:56:48, zeznania świadka J. W., e-protokół rozprawy z dnia 14 kwietnia 2014 roku (k. 139v.), czas nagrania: 01:43:53, zeznania pozwanego W. W., e-protokół rozprawy z dnia 20 lutego 2015 roku (k. 210v.), czas nagrania: 00:47:38, 00:56:59)

W dniu 22 stycznia 2013 roku pozwany przełał na rachunek bankowy powódki kwotę 52.464,00 złotych, wskazując w tytule częściową zapłatę za w/w fakturę VAT nr (...). Faktycznie jednak była to kwota zaliczki w wysokości 30%, o której mowa w zamówieniu nr (...).

(potwierdzenie wykonania dyspozycji k. 13, zeznania świadka K. W., e-protokół rozprawy z dnia 14 kwietnia 2014 roku (k. 139v.), czas nagrania: 00:29:28, 00:36:28, 00:53:10, 00:53:38, zeznania współnika powodowej Spółki (...), e-protokół rozprawy z dnia 20 lutego 2015 roku (k. 210v.), czas nagrania: 00:14:46)

W e-mailu z dnia 8 kwietnia 2013 roku Z. S., przedstawiciel inwestora, przekazał nowe rozwiązania projektowe, w tym również dotyczące wymiarów drzwi. R. C., jako odpowiedzialny za budowę w R., uzyskał powyższe informacje w dniu następnym, tj. 9 kwietnia 2013 roku.

(e-maile z dnia 8 i 9 kwietnia 2013 roku k. 171)

W dniu 18 kwietnia 2013 roku powódka wystawiła dokument wydania towaru WZ nr (...) zaświadczący o dostawie części zamówionych drzwi w ilości 2 sztuk. Wcześniej, tj. w marcu 2013 roku, powódka również wystawiła tego typu dokument o nr 19/03/2013/ (...)/1, zaświadczący o dostawie części zamówionych drzwi w ilości 7 sztuk. Oba w/w dokumenty WZ dotyczyły zamówienia nr (...). Dostarczone drzwi okazały się aluminiowe, a nie stalowe.

(dokumenty WZ k. 42 i 43, zestawienie k. 128, wskazanie dostarczonej przez powódkę stolarki drzwiowej na rzutach projektowych k. 129-132, zeznania świadka K. W., e-protokół rozprawy z dnia 14 kwietnia 2014 roku (k. 139v.), czas nagrania: 00:31:09, 00:31:23, 00:40:57, 00:41:19, 00:43:42, zeznania świadka R. C., e-protokół rozprawy z dnia 14 kwietnia 2014 roku (k. 139v.), czas nagrania: 00:59:46, 01:02:13, 01:04:09, zeznania świadka J. W., e-protokół rozprawy z dnia 14 kwietnia 2014 roku (k. 139v.), czas nagrania: 01:20:57, 01:33:50, 01:35:26, zeznania współnika powodowej Spółki (...), e-protokół rozprawy z dnia 20 lutego 2015 roku (k. 210v.), czas nagrania: 00:19:18, zeznania pozwanego W. W., e-protokół rozprawy z dnia 20 lutego 2015 roku (k. 210v.), czas nagrania: 00:56:59, 00:59:32)

Dostarczone przez powódkę drzwi aluminiowe zostały zamontowane przez pozwanego.

(zeznania świadka R. C., e-protokół rozprawy z dnia 14 kwietnia 2014 roku (k. 139v.), czas nagrania: 01:05:11, zeznania współnika powodowej Spółki (...), e-protokół rozprawy z dnia 20 lutego 2015 roku (k. 210v.), czas nagrania: 00:19:18, zeznania pozwanego W. W., e-protokół rozprawy z dnia 20 lutego 2015 roku (k. 210v.), czas nagrania: 00:59:32, 01:20:49)

Pozostałe drzwi, poza w/wymienionymi, nie zostały dostarczone na budowę w R. przez powódkę.

(zeznania świadka K. W., e-protokół rozprawy z dnia 14 kwietnia 2014 roku (k. 139v.), czas nagrania: 00:41:38)

Pismem z dnia 24 kwietnia 2013 roku powódka wezwała pozwanego do zapłaty 126.079,86 złotych z tytułu pozostałej do uregulowania kwoty wynikającej z faktury VAT nr (...) w wysokości 122.417,40 złotych wraz z ustawowymi odsetkami w wysokości 3.662,46 złotych, w terminie 7 dni, pod rygorem wszczęcia postępowania egzekucyjnego w celu przymusowego ściągnięcia tych należności.

(wezwanie do zapłaty k. 14 wraz z potwierdzeniem nadania k. 15)

Z uwagi na fakt, że dostarczona przez powódkę stolarka drzwiowa nie była zgodna z zamówieniem złożonym przez pozwanego, w dniu 25 kwietnia 2013 roku pozwany złożył powódce oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego w dniu 11 kwietnia 2013 roku (przesłane e-mailem w dniu 11 stycznia 2013 roku oraz faksem w dniu 14 stycznia 2013 roku), w którym zobowiązał się do zamówienia w firmie powódki drzwi zgodnie ze zleceniem nr (...). Pozwany wskazał, że w chwili składania oświadczenia woli w zakresie powyższego zamówienia działał pod wpływem błędu co do treści czynności prawnej, ponieważ prosił o wycenę i realizację stolarki drzwiowej stalowej, zgodnie z projektem, przesłaną specyfikacją techniczną i zestawieniem stolarki. Z każdego z tych dokumentów wynikało, że drzwi miały być stalowe, a nie aluminiowe. Wskazał też, że złożone przez niego oświadczenie powstało pod wpływem błędu powódki w wycenie stolarki. To ten bowiem dokument wprowadził go w błąd, tym bardziej, że w kierowanej do powódki korespondencji wyraźnie było napisane, że przesyłane są do realizacji rysunki drzwi stalowych przeciwpożarowych. Pozwany oświadczył ostatecznie, że odstępuje od zlecenia, o ile w ogóle można je uznać za ważne.

W piśmie z tego samego dnia, skierowanym do powódki, pozwany podtrzymał swoją rezygnację (przesłaną powódce e-mailem w dniu 24 kwietnia 2013 roku) z zamówienia nr (...) w związku z niedotrzymaniem terminu realizacji zamówienia, jak również ze względu na dostarczenie stolarki niezgodnej ze specyfikacją i opisem technicznym oraz niezgodnej z przesłanymi powódce rysunkami, a także z prośbą o realizację zamówienia (...) (e-mail z dnia 17 stycznia 2013 roku). W piśmie tym pozwany odniósł się także do wiadomości e-mail z dnia 25 kwietnia 2013 roku, przesłanej mu przez powódkę i wskazał, że ma wrażenie, iż powódka próbuje wyłudzić od pozwanego zapłatę za coś czego nie dostarczyła. Pozwany przypomniał, że powódka nalegała na wystawienie faktury w grudniu 2012 roku, bo podobno miało to gwarantować stałość ceny na zamówione drzwi (e-mail z dnia 6 stycznia 2013 roku). Zdaniem pozwanego, już wtedy powódka zorientowała się, że wyceniła nie to, co zamówił pozwany, więc zdecydowała się wepchnąć pozwanemu historyjkę o stałości ceny. Dlatego też pewnie powódka nalegała na podpisanie protokołu, bo podobno bez niego faktura jest nieważna. Nie mniej jednak, poza protokołem są jeszcze inne dowody zaświadczające o tym, że powódka nie dostarczyła pozwanemu wszystkich drzwi na budowę w R.. Świadczą bowiem o tym e-maile: niemożliwym było, że powódka dostarczyła drzwi w grudniu 2012 roku, kiedy dopiero w styczniu 2013 roku je wyceniała, nadto, dopiero w styczniu powódka otrzymała zlecenie, na które zresztą się powołuje i w końcu dopiero w styczniu 2013 roku powódka otrzymała zaliczkę w wysokości 30% na wykonanie zlecenia, na które się powołuje. Niemożliwym było również powstanie zlecenia z datą 21 grudnia 2012 roku, w sytuacji, kiedy dopiero w styczniu powódka przedstawiła pozwanemu ofertę i w styczniu zostało przesłane do powódki faksem zlecenie. Pozwany podkreślił, że prosił o wycenę i realizację drzwi stalowych, a nie aluminiowych. Działając w zaufaniu do powódki, z którą nie pierwszy raz współpracował, podpisał to zlecenie. Dziś wie, że został wmanewrowany w intrygę. Na potwierdzeniu zamówienia wyraźnie widnieje dopisek, że pozwany prosi o realizację zamówienia zgodnie z przesłaną specyfikacją techniczną, opisem i zestawieniem stolarki. Z nich zaś jasno wynikało, że zamówiona została stolarka stalowa. W e-mailu z dnia 17 stycznia 2013 roku, a wcześniej – z dnia 2 i 3 stycznia 2013 roku, K. W., działając ze strony pozwanego, ponownie napisała, że prosi o realizację zlecenia nr (...) zgodnie ze specyfikacją techniczną, opisami i wysłanymi rysunkami, tj. drzwi stalowych o parametrach wymienionych w e-mailu. Nie jest zatem prawdą, że powódka nie wiedziała, iż realizuje zlecenie niezgodnie z zamówieniem.

(oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli k. 45, pismo z dnia 25 kwietnia 2013 roku k. 44 wraz z potwierdzeniem odbioru k. 46, zeznania świadka J. W., e-protokół rozprawy z dnia 14 kwietnia 2014 roku (k. 139v.), czas nagrania: 01:24:44, 01:26:13, 01:37:10, zeznania pozwanego W. W., e-protokół rozprawy z dnia 20 lutego 2015 roku (k. 210v.), czas nagrania: 01:04:17)

Jednocześnie, w piśmie z dnia 29 kwietnia 2013 roku, stanowiącym odpowiedź pozwanego na wezwanie do zapłaty wystosowane przez powódkę w dniu 24 kwietnia 2013 roku, pozwany oświadczył, że nie akceptuje należności wynikającej z wymienionej w tymże wezwaniu faktury VAT w całości. W uzasadnieniu pisma pozwany wskazał, że do dnia jego sporządzenia wymieniony w spornej fakturze towar nie został dostarczony na budowę w R.. Pierwsze dostawy niezgodnego z zamówieniem towaru (w ilości 7 sztuk) zostały dokonane w marcu 2013 roku, a więc po umówionym terminie dostawy. Następne sztuki, wykonane również niezgodnie z zamówieniem, dostarczono jeszcze później, po upływie 60 dni od ustalonego terminu realizacji. Dalsze oczekiwanie na nieterminową realizację mogłoby narazić pozwanego na straty spowodowane niedotrzymaniem terminu wykonania inwestycji, a także na nie przyjęcie przez inwestora prac wykonanych z materiałów innych niż zaprojektowane. W związku z zaistniałymi opóźnieniami, a przede wszystkim ze względu na niezgodność dostarczonego towaru z zamówieniem, w dniu 24 kwietnia 2013 roku pozwany poinformował powódkę o rezygnacji ze złożonego zamówienia, a także złożył stosowne oświadczenie o odstąpieniu od zlecenia oraz o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu. W związku z powyższym, wymienione w wezwaniu do zapłaty kwoty nie są powódce należne, dostawy nie zostały dokonane, a częściowo dostarczony towar został wykonany niezgodnie ze specyfikacją, projektem technicznym i przekazanymi rysunkami. Pozwany zwrócił się zatem z prośbą o wystawienie faktury korygującej uwzględniającej niedostarczone towary.

(pismo z dnia 29 kwietnia 2013 roku k. 53 wraz z potwierdzeniem odbioru k. 54)

W odpowiedzi na powyższe, w piśmie z dnia 30 kwietnia 2013 roku powódka poinformowała pozwanego, że uznaje złożone przez niego oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli za nieskuteczne. Przywołując treść art. 84 k.c. powódka wskazała, że pozwany co najmniej 3 razy zamawiał u niej stolarkę aluminiową i doskonale wiadomym mu było, że powódka nie produkuje żadnych elementów stalowych, a wszystkie jej produkty wykonywane są z aluminium. Po złożeniu zamówienia powódka wyraźnie określiła, w jaki sposób może je zrealizować i były w tym temacie prowadzone rozmowy telefoniczne. Podpisując zamówienie oraz zatwierdzając własnoręcznym podpisem ofertę powódki, pozwany dokładnie znał treść tych dokumentów. Poprzez dalsze czynności, tj. podpisanie faktury, częściową zapłatę, zamontowanie części zamówienia na obiekcie, pozwany potwierdził, że jego działanie nie było żadnym działaniem pod wpływem błędu.

(pismo z dnia 30 kwietnia 2013 roku k. 47-48)

W piśmie z dnia 14 maja 2013 roku pozwany poprosił powódkę o przedłożenie dowodów potwierdzających jej twierdzenia, jakoby drzwi zostały wykonane w terminie i były zmagazynowane w magazynie powódki na koniec 2012 roku, czekając na rzekomy sygnał ze strony pozwanego o możliwości ich dostawy – np. dokument Rw oraz kserokopię faktury potwierdzającej zakup profili do realizacji zadania dla firmy pozwanego z 2012 roku, spis z natury na koniec 2012 roku, z którego wynika, że powódka posiadała na stanie wyroby gotowe dla firmy pozwanego. Pozwany wskazał, że ze zgromadzonych przez niego dowodów – korespondencji e-mailowej, wynika, że drzwi nie mogły być gotowe w 2012 roku, bo dopiero w styczniu 2013 roku powódka otrzymała od pozwanego rysunki z prośbą o wycenę i dokładne parametry. Pozwany podniósł też, że nie wiedział, jakoby powódka nie produkowała drzwi stalowych, tymczasem nie podniosła tego ani razu czy to w korespondencji e-mailowej, czy to w rozmowach telefonicznych. Nie jest również prawdą, aby pozwany dokonał częściowej zapłaty za sporną fakturę, gdyż przekazana powódce kwota stanowiła zaliczkę w wysokości 30% wynagrodzenia na poczet wykonania robót, a nie częściową zapłatę tej faktury. Dokonanie zaliczki, na którą umawiają się kontrahenci przy rozpoczęciu współpracy nie jest równoznaczne z akceptacją faktury za całość zlecenia. Pozwany podkreślił, że zamawiał drzwi stalowe, zgodnie z projektem i przekazanymi powódce rysunkami, dowodem czego jest e-mail z dnia 17 stycznia 2013 roku oraz zamówienie (z adnotacją na dole, że prosi o realizację zgodnie ze specyfikacją, projektem i przekazanymi rysunkami). Nie jest zatem prawdą, że pozwany zamówił

drzwi aluminiowe. Za dostarczone pozwanemu drzwi powódka otrzymała już wynagrodzenie zawiązka, pomimo tego, że drzwi te również nie zostały wykonane zgodnie z projektem i tak naprawę winny zostać zwrócone. Pozwany potwierdził co prawda zamówienie niezgodne z jego oczekiwaniami, podkreślił jednak, że ma być zrealizowane zgodnie z projektem i rysunkami. Działając w zaufaniu do powódki nie przypuszczał, że firma, która od dłuższego czasu produkuje stolarkę drzwiową, nie odróżnia stolarki aluminiowej od stalowej. Zatem podsuniecie pozwanemu do podpisu zlecenia na stolarkę aluminiową mogło świadczyć tylko o celowym i zamierzonym wprowadzeniu go w błąd. Niewiarygodne jest również, że pomimo tego, iż w e-mailach pozwany cały czas pisał, iż prosi o realizację stolarki stalowej, powódka nie zareagowała, że wycenie podlega stolarka aluminiowa. Pozwany podkreślił też, że wbrew stanowisku powódki, spełnione zostały wszystkie przesłanki przepisu art. 84 k.c. Gdyby tylko przypuszczał, że wycenie podlega stolarka aluminiowa zamiast stalowej, z pewnością nie złożyłby zamówienia, bowiem oferty na drzwi stalowe, w których posiadaniu znajduje się, są o ponad 30% niższe od przedstawionej oferty powódki. Błąd, który popełniła powódka, naraził pozwanego na stratę w wysokości co najmniej 60.000,00 złotych. Ostatecznie, pozwany podtrzymał rezygnację z zamówienia nr (...) i nie uznał należności wynikających z faktury VAT nr (...) z dnia 31 grudnia 2012 roku wobec tego, że nie potwierdza ona rzeczywistych zdarzeń gospodarczych. Pozwany ponownie wezwał powódkę do wystawienia faktury korygującej, uwzględniającej jedynie towary, które faktycznie zostały przywiezione na budowę w R..

(pismo z dnia 14 maja 2013 roku k. 49-51 wraz z potwierdzeniem nadania k. 52)

W dniu 1 lipca 2013 roku pozwany po raz kolejny wezwał powódkę do wystawienia korekty faktury VAT nr (...) z dnia 31 grudnia 2012 roku.

(pismo z dnia 1 lipca 2013 roku k. 55 wraz z potwierdzeniem odbioru k. 56)

W nawiązaniu do powyższego pisma powódka oświadczyła, że nie ma podstaw do wystawienia faktury korygującej, ponieważ zgodnie z ustaleniami stron, nieodebrane przez pozwanego konstrukcje znajdują się w firmie powódki od końca 2012 roku, a brak ich dostawy spowodowany został decyzją pozwanego i brakiem frontu robót. W związku z powyższym, zakres zlecenia został wykonany zgodnie z przyjętą fakturą i protokołem odbioru, tak więc nie ma podstaw do wystawienia przez powódkę korekty do tej faktury.

(pismo z dnia 4 lipca 2013 roku k. 57)

Ustalając powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy oparł się na dowodach z dokumentów załączonych do akt sprawy, zeznań świadków: K. W., J. W. i R. C. oraz zeznań stron, tj. współnika powodowej Spółki (...) i pozwanego W. W.. Przedstawione wyżej okoliczności nie zostały w skuteczny sposób zakwestionowane przez stronę przeciwną do podnoszącej je.

Na rozprawie w dniu 20 lutego 2015 roku Sąd oddalił wniosek strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego do spraw budownictwa na okoliczność możliwości wykonania drzwi bez pomiaru z natury, ilości i rodzaju oraz wartości drzwi zamontowanych na budowie w kontekście wartości ofertowej tych drzwi.

Zgodnie z treścią art. 227 k.p.c., przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie, a stosownie do treści art. 217 § 3 kpc, sąd pomija twierdzenia i dowody, jeżeli są powoływane jedynie dla zwłoki lub okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione. W utrwalonym orzecznictwie przyjmuje się, że wyjaśnienie okoliczności spornych następuje wówczas, gdy nie budzą one wątpliwości sądu. Sytuacja, w której prowadzenie dalszych dowodów jest zbędne, skoro zmierzają one do tego samego rezultatu, który został już osiągnięty, nie wymaga komentarza. Stanowi to działanie zmierzające jedynie do zwłoki postępowania (wyr. SN z dnia 13 lutego 1997 roku, I PKN 71/96, OSNAPiUS 1997, nr 19, poz. 377). Omawiany przepis przesądza, że o zakresie postępowania dowodowego rozstrzyga sąd, który pominie środki dowodowe, jeżeli okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione. Dał temu wyraz Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 marca 1997 roku, II UKN 45/97, OSNAPiUS 1998, nr 1, poz. 24, stwierdzającym, że sąd nie jest obowiązany do uwzględniania kolejnych wniosków dowodowych strony tak długo, aż udowodni ona korzystną dla siebie tezę i pomija je od momentu dostatecznego wyjaśnienia

spornych okoliczności sprawy. W sytuacji gdy okoliczności sprawy zostały dostatecznie wyjaśnione, prowadzenie postępowania dowodowego jest nie tylko zbędne, ale i niedopuszczalne. Przesłanka dostatecznego wyjaśnienia sprawy jest rozstrzygająca także w odniesieniu do aspektu ilościowego zgłaszanych środków dowodowych, co z reguły odnosi się do liczby wnioskowanych świadków bądź wniosków o dopuszczanie opinii z kolejnych biegłych. Zachowanie przez stronę uprawnienia do przytaczania - aż do momentu zamknięcia rozprawy - okoliczności faktycznych i dowodów nie narusza granicy obowiązku prowadzenia przez sąd postępowania dowodowego. Granicę tę wyznacza ocena, podlegająca kontroli instancyjnej, czy dostatecznie zostały wyjaśnione sporne okoliczności sprawy (wyr. SN z dnia 25 września 1997 roku, II UKN 271/97, OSNAPiUS 1998, nr 14, poz. 430). Odmowa przeprowadzenia dowodów powołanych przez stronę nie stanowi pozbawienia jej możliwości obrony swych praw, powodującego nieważność postępowania. Może zaś – w zależności od okoliczności – stanowić uchybienie procesowe mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy (orz. SN z dnia 23 października 2008 roku, V CSK 131/08, LEX nr 515449).

W ocenie Sądu, materiał dowodowy zgromadzony w sprawie (dokumenty, zeznania świadków, zeznania stron) wyjaśnił w sposób dostateczny okoliczności przedmiotowej sprawy. Będąc wiarygodnym, w wystarczającym zakresie dał podstawę do oceny zasadności roszczeń, z jakimi wystąpiła powódka. Nadto, zdaniem Sądu, przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu budownictwa na w/wskazane okoliczności było zbędne z punktu widzenia meritum sprawy. Ilość, rodzaj oraz wartość zamontowanych przez pozwanego na budowie drzwi nie były pomiędzy stronami sporne i strona powodowa nie kwestionowała tych okoliczności, jeśli zaś chodzi o kwestię możliwości bądź braku możliwości wykonania drzwi bez pomiaru z natury – w kontekście wszystkich pozostałych ustalonych w sprawie okoliczności faktycznych, to nie miała w zasadzie większego znaczenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo, jako bezzasadne, należało oddalić.

Na gruncie przedmiotowej sprawy jedyną, tak naprawdę, bezsporną okolicznością było to, że pozwany zamówił u powódki 30 sztuk drzwi przeciwpożarowych.

Spornym natomiast było, czy – po pierwsze – zamówienie obejmowało drzwi stalowe, czy aluminiowe, po drugie – kiedy zostało ono złożone, po trzecie – w jakim czasie drzwi zostały wykonane i dostarczone na teren budowy w R., a więc tam gdzie zostały zamówione, oraz w jakiej ilości je dostarczono i po czwarte – czy wpłacona przez pozwanego na konto powódki kwota 52.464,00 złotych była częściową zapłatą za fakturę VAT nr (...) wystawioną za wykonanie ślusarki aluminiowej przeciwpożarowej, czy też była to kwota zaliczki w wysokości 30%, o której mowa w zamówieniu nr (...).

W odniesieniu do pierwszej spornej okoliczności, w ocenie Sądu materiał dowodowy zgromadzony w sprawie wskazuje na to, że zamówienie złożone u powódki przez pozwanego obejmowało 30 sztuk drzwi przeciwpożarowych stalowych. Przede wszystkim wyraźnego podkreślenia wymaga, że na dokumencie potwierdzenia zamówienia nr (...) zaznaczone zostało wprost, że pozwany prosi o realizację zamówienia zgodnie z przesłaną specyfikacją techniczną, opisem i zestawieniem stolarki. Wymienione dokumenty, tj. specyfikacja, opis i zestawienie stolarki, wymieniały w swej treści drzwi stalowe. Również w e-mailach kierowanych przez przedstawiciela pozwanego do powódki w dniach 2 i 17 stycznia 2013 roku przesłano powódce rysunki drzwi do realizacji, z zaznaczeniem, że mają być to drzwi przeciwpożarowe o parametrach podanych na rysunkach, stalowe pełne lub ze szkleniem (wg zestawienia wykonawczego), w kolorze białym lub jasnoszarym. Z e-maili tych, przede wszystkim jednak z załączonych do e-maili dokumentów, w tym z zestawienia stolarki drzwiowej ewidentnie więc wynikało, że przedmiotem zamówienia są drzwi stalowe. Pomimo tego, że strona powodowa nie była w żaden sposób ograniczona w zakresie oferowanego przez nią materiału dowodowego, nie dostarczyła ona Sądowi wystarczających dowodów, które zaprzeczałyby powyższemu wnioskowi. Brak jest chociażby takiego dowodu, który wskazywałby na to, że powódka polemizowała z treścią złożonego przez pozwanego zamówienia, a konkretnie z prośbą pozwanego co do konieczności wykonania drzwi stalowych. Strona powodowa nie zaferowała również żadnego dowodu na okoliczność, iż doszło do innych ustaleń w tym zakresie (choćby dowodu z zeznań pracownika powoda, który kontaktował się z pozwanym – P. S.). Mimo

doręczonych powódce dokumentów, o których wcześniej mowa, tj. specyfikacji, opisu, zestawienia stolarki drzwiowej, rysunków, z których jasno przecież wynikało, że pozwanemu chodzi o drzwi stalowe, jak też pomimo informacji zawartych w treści przesyłanych do niej e-maili, a mianowicie - że chodzi o drzwi stalowe pełne lub ze szkleniem, powódka nie przedstawiła w toku postępowania dowodowego takiego materiału dowodowego, z którego wynikałoby, że reagowała ona „na gorąco” w kwestii rodzaju materiału (surowca), z którego mają być wyprodukowane drzwi i że wyjaśniła pozwanemu, iż nie produkuje drzwi stalowych, lecz wyłącznie aluminiowe. Tymczasem materiał dowodowy zaferowany przez pozwanego uwiarygodnił jego twierdzenia na temat tego, że zamówione przez niego drzwi miały być drzwiami stalowymi. Oprócz w/w wymienionych dokumentów pozwany wniósł o przesłuchanie w charakterze świadków osoby, które potwierdziły jedynie wypływające z tych dokumentów wnioski. Zeznania tychże świadków były spójne, klarowne i korelujące ze sobą.

Odnosząc się w dalszej kolejności do daty złożenia przez pozwanego zamówienia, wskazać należy, że nawet gdyby przyjąć, że zostało ono pierwotnie złożone w dniu 21 grudnia 2012 roku, to z całą pewnością w tym dniu nie miało ono swoich finalnych kształtów. Wynika to chociażby z faktu, że w treści samego dokumentu potwierdzenia zamówienia z dnia 21 grudnia 2012 roku wskazane zostało, iż wymiary, kierunki otwierania drzwi oraz kolor drewnopodobny będą do ustalenia. Bez wątplenia chodziło tutaj o termin późniejszy, przyszły. Nie ulega wątpliwości Sądu i to, że dopiero w dniu 17 stycznia 2013 roku pocztą elektroniczną strona pozwana przesłała powódce ostateczną wersję tego, jak zamówione drzwi mają być wykonane, załączając do e-maila specyfikację techniczną, opis i zestawienie stolarki oraz podpisane przez W. W. potwierdzenie zamówienia wraz z dopiskiem wyrażającym prośbę o realizację zgodnie z przesłaną specyfikacją techniczną, z opisem i zestawieniem stolarki.

Jeśli chodzi o kwestię czasu, w jakim drzwi zostały wykonane i odebrane przez pozwanego, zdaniem Sądu nie mógł być to dzień 31 grudnia 2012 roku, jak to wynika z protokołu odbioru – dostawy ślusarki aluminiowej przeciwpożarowej podpisanego, ze strony pozwanego, przez K. W.. Przede wszystkim dacie tej przeczą wspomniane całe czas e-maile z dnia 2 i 17 stycznia 2013 roku, ale i cała korespondencja e-mailowa prowadzona pomiędzy stronami na początku 2013 roku, w której mowa była o ostatecznych ustaleniach dotyczących, najogólniej rzecz ujmując, wyglądu zamówionych drzwi. Skoro jeszcze w styczniu 2013 roku pozwany informował powódkę o ostatecznych parametrach zamówionych drzwi i swoich wymaganiach w tym zakresie, nie mogło być mowy o tym, aby drzwi te były już wykonane i odebrane w dniu 31 grudnia 2012 roku. Zaznaczyć przy tym należy, że powyższe okoliczności potwierdzają zeznania świadka K. W., która wyraźnie zeznała, że – po pierwsze – nie była upoważniana do podpisania protokołu odbioru – dostawy ślusarki aluminiowej przeciwpożarowej (ta jednak okoliczność nie ma w sprawie większego znaczenia), po drugie – że nie zwróciła uwagi na to, jaką datę ma protokół odbioru, po trzecie zaś – że strony prowadziły ze sobą jeszcze w styczniu 2013 roku rozmowy dotyczące ostatecznego wyglądu zamówionych przez pozwanego drzwi. Okoliczności te potwierdzają również zeznania świadka J. W.. Ponadto, z zeznań świadków: K. W., J. W. i R. C., jak również z zeznań pozwanego bezspornie wynika, że pierwsze pomiary drzwi z natury odbyły się po 20 stycznia 2013 roku i nie dotyczyły one wszystkich zamówionych drzwi, ale takiej ilości, która odpowiadała wykonanym na tamten moment otworom. Skoro więc pomiary z natury odbyły się dopiero po wykonaniu otworów, niemożliwym jest, aby drzwi zostały wykonane i odebrane przez pozwanego w terminie wcześniejszym. Oczywistym jest przy tym, że pomiarów z natury dokonuje się przed wykonaniem zamówionego produktu, w tym przypadku – drzwi. Sąd nie doszukał się przy tym żadnych przyczyn, dla których w/w świadkowie, a przede wszystkim świadek R. C., mieli zeznawać nieprawdę na powyższą okoliczność. Co jednak najistotniejsze, dopiero w marcu 2013 roku, powódka wystawiła pierwszy dokument WZ nr (...), zaświadczący o dostawie części zamówionych drzwi w ilości 7 sztuk, a w dniu 18 kwietnia 2013 roku – drugi taki dokument nr (...) zaświadczący o dostawie kolejnych 2 sztuk drzwi. Co ważne, oba w/w dokumenty WZ dotyczyły zamówienia nr (...). Ostatecznie podkreślić należy, że zeznania świadków: (...) i W. wprost wskazywały na fakt, iż powódka należała na podpisanie protokołu odbioru – dostawy ślusarki z datą wsteczną, a tłumaczyła to faktem możliwości zachowania stałości ceny za zamówiony towar wyłącznie w sytuacji opatrzenia tych dokumentów datą starego 2012 roku. O ile można byłoby mieć wątpliwości co do wiarygodności w/w twierdzeń, jako gołosłownych, o tyle w sytuacji skonfrontowania ich z wcześniej wskazanymi licznymi okolicznościami i to okolicznościami udowodnionymi, nie sposób odmówić im zasadności. W kontekście powyższego nie można więc twierdzić, aby – po pierwsze - drzwi zostały wykonane w końcu grudnia 2012 roku i z tą też datą gotowe były do

odbioru. Przeczy temu opisany wyżej materiał dowodowy, który nie został skutecznie zakwestionowany przez stronę powodową. Poza tym zauważyć należy, że powódka nie podjęła żadnej próby udowodnienia, że zamówione u niej przez pozwanego drzwi czekały na odbiór w jej magazynie już w końcu 2012 roku. Nadto – nie sposób twierdzić, aby z końcem grudnia dokonany został choćby częściowy odbiór zamówionych drzwi. Wszak taki częściowy odbiór drzwi (łącznie 9 sztuk) nastąpił dopiero w marcu i kwietniu 2013 roku, co potwierdzają załączone do akt sprawy i podpisane przez powódkę dokumenty WZ. Skoro tak, to dopiero wówczas tak naprawę powinien zostać spisany protokół odbioru – dostawy ślusarki. Sąd nie dał w tym zakresie wiary zeznaniom powoda (p. J. P.), że ślusarka została dostarczona w grudniu (adnotacje 00.14.46 i 00.35.03 e-protokół k-208).

W kontekście wszystkich okoliczności faktycznych sprawy za bezzasadne uznać należy twierdzenie powódki, z którego wynika, że wpłacona przez pozwanego na jej konto kwota 52.464,00 złotych była częściową zapłatą za fakturę VAT nr (...) wystawioną za wykonanie całej ślusarki aluminiowej przeciwpożarowej. Po pierwsze, z samego dokumentu potwierdzenia zamówienia nr (...) wynika, że na poczet wykonania zlecenia pozwany miał zapłacić, na wyraźne żądanie powódki, zaliczkę w wysokości 30%, tj. w wysokości 43.000,00 złotych + 23% VAT. W dokumencie tym wskazane też zostało, że na podstawie wpłaconej zaliczki będzie wystawiona faktura VAT zaliczkowa z datą zaksięgowania przelewu zgodnie z warunkami zlecenia, pozostała zaś kwota płatna będzie wg warunków umowy. Po drugie zaś – bezzasadnym wydaje się wystawienie faktury VAT w dniu 31 grudnia 2012 roku za coś, co z całą pewnością nie było jeszcze wykonane oraz gotowe do odbioru. W tej sytuacji przelana na konto powódki dniu 22 stycznia 2013 roku kwota 52.464,00 złotych była w rzeczywistości kwotą zaliczki w wysokości 30%, o której mowa w zamówieniu nr (...). Faktu tego nie zmienia nawet niefortunne zatytułowanie powyższego przelewu mianem częściowej zapłaty za fakturę VAT nr (...).

W dniu 25 kwietnia 2013 roku pozwany złożył powódce oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli, w którym zobowiązał się do zamówienia w firmie powódki drzwi zgodnie ze zleceniem nr (...). Pozwany wskazał, że w chwili składania oświadczenia woli w zakresie powyższego zamówienia działał pod wpływem błędu co do treści czynności prawnej, ponieważ prosił o wycenę i realizację stolarki drzwiowej stalowej, zgodnie z projektem, przesłaną specyfikacją techniczną i zestawieniem stolarki. Z każdego z tych dokumentów wynikało, że drzwi miały być stalowe, a nie aluminiowe. Wskazał też, że złożone przez niego oświadczenie powstało pod wpływem błędu powódki w wycenie stolarki. To ten bowiem dokument wprowadził go w błąd, tym bardziej, że w kierowanej do powódki korespondencji wyraźnie było napisane, że przesyłane są do realizacji rysunki drzwi stalowych przeciwpożarowych. Nadto, pozwany oświadczył, że odstępuje od zlecenia w związku z niedotrzymaniem terminu jego realizacji, jak również ze względu na dostarczenie stolarki niezgodnej ze specyfikacją i opisem technicznym oraz niezgodnej z przesłanymi powódce rysunkami, a także z prośbą o realizację zamówienia (...).

Stosownie do treści art. 84 k.c., w razie błędu co do treści czynności prawnej można uchylić się od skutków prawnych swego oświadczenia woli. Jeżeli jednak oświadczenie woli było złożone innej osobie, uchylenie się od jego skutków prawnych dopuszczalne jest tylko wtedy, gdy błąd został wywołany przez tę osobę, chociażby bez jej winy, albo gdy wiedziała ona o błędzie lub mogła z łatwością błąd zauważyć; ograniczenie to nie dotyczy czynności prawnej nieodpłatnej. Można powoływać się tylko na błąd uzasadniający przypuszczenie, że gdyby składający oświadczenie woli nie działał pod wpływem błędu i oceniał sprawę rozsądnie, nie złożyłby oświadczenia tej treści (błąd istotny).

„Błąd”, w ogólnym znaczeniu tego słowa, oznacza mylne wyobrażenie człowieka o rzeczywistości. Takie ogólne rozumienie nie jest jednak przydatne dla określenia skutków błędu na gruncie normatywnym. Zważywszy - z jednej strony - iż błąd może być przyczyną złożenia określonego oświadczenia woli, z drugiej zaś konieczność ochrony adresata tego oświadczenia, który nie musi przecież wiedzieć o błędzie składającego oświadczenie, ustawodawca wskazuje pewne przesłanki, których spełnienie uzasadnia dopuszczalność powołania się na działanie pod wpływem błędu. Znaczenie ma zatem tylko błąd prawnie doniosły. Według art. 84 k.c. za taki można uznać jedynie istotny błąd co do treści czynności prawnej (przesłanki uniwersalne), a w niektórych sytuacjach konieczne jest jeszcze stwierdzenie co najmniej jednej z okoliczności dotyczących adresata konkretnego oświadczenia, wymienionych taksatywnie w art. 84 § 1 zd. 2 (przesłanki dodatkowe). Wszystkie przesłanki wymagane w danej sytuacji muszą być spełnione kumulatywnie.

Kwalifikowany normatywnie może być tylko błąd co do treści czynności prawnej, tzn. mylne wyobrażenie o którymkolwiek składniku treści konkretnej czynności prawnej, niezależnie od tego, czy element ten został wyrażony bezpośrednio w oświadczeniu woli podmiotu składającego to oświadczenie, czy też chodzi o składnik uzupełniający treść czynności prawnej na podstawie art. 56 k.c., a wynikający wprost z ustawy, z zasad współżycia społecznego oraz z ustalonych zwyczajów (por. Z. Radwański, [w:] System pr. pryw., t. 2, s. 400). W zakresie objętym ostatnio wymienionym przepisem, błąd co do treści czynności prawnej ogranicza zasadę ignorantia iuris nocet (por. wyr. SN z 24.1.1974 r., II CR 761/73, OSP 1975, Nr 11, s. 238, z aprobującą glosą A. Kleina). W analizowanej płaszczyźnie błąd może dotyczyć w szczególności: przedmiotu czynności prawnej (lub jego cech), rodzaju czynności prawnej, osoby kontrahenta, jego sytuacji prawnej (zob. wyr. SN z 24.10.1972 r., I CR 177/72, OSN 1973, Nr 10, poz. 171, z aprobującą glosą B. Lewaszkiewicz-Petrykowskiej, PiP 1975, z. 7, s. 168 i nast.) lub przymiotów (por. np. art. 15¹ § 1 pkt 2 KRO).

Alternatywne przesłanki określone wcześniej jako dodatkowe dotyczą wyłącznie odpłatnych oświadczeń woli złożonych innej osobie pod wpływem istotnego błędu co do treści czynności prawnych (art. 84 § 1 in fine k.c.). Z tego punktu widzenia traktowane są identycznie odpłatne umowy oraz jednostronne czynności prawne zmierzające do modyfikacji lub unicestwienia stosunków powstałych na bazie odpłatnych umów. Takie jednostronne czynności prawne wskazuje praktyka (por. np. wyr. SN z 10.4.1973 r., I PR 74/73, OSN 1973, Nr 12, poz. 228; wyr. SN z 15.5.1997 r., I PKN 80/97, OSNAPiUS 1998, Nr 7, poz. 207).

Pierwsza przesłanka polega na wywołaniu błędu przez adresata oświadczenia woli, nawet niezawinionym. Według judykatury (por. wyr. SN z 12.10.2000 r., VI CKN 144/00, OSN 2001, Nr 4, poz. 60), działanie drugiej strony czynności prawnej nie musi być przy tym wyłączną przyczyną błędu składającego oświadczenie woli. Wystarczy, że adresat współprzyczyni się do błędu (oferując np. kupującemu niebędącemu znawcą, falsyfikat dzieła, w przekonaniu, że jest to oryginał). Druga przesłanka odnosi się do wiedzy adresata oświadczenia i obejmuje dwa stany: świadomości błędu po stronie składającego oświadczenie woli oraz braku takiej świadomości, mimo możliwości łatwego zauważenia błędu. W obu sytuacjach można postawić adresatowi oświadczenia zarzut niedołożenia należytej staranności, w związku z czym - w słusznej ocenie ustawodawcy - nie zachodzi potrzeba ochrony jego interesów.

Skutkiem złożenia oświadczenia pod wpływem prawnie doniosłego błędu jest wzruszalność (względna nieważność) dokonanej w ten sposób czynności [S. (w:) Kodeks cywilny. Komentarz, red. G. W. 2014 - komentarz do art. 84 k.c.].

Zgodnie z treścią art. 88 § 1 k.c., uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli, które zostało złożone innej osobie pod wpływem błędu lub groźby, następuje przez oświadczenie złożone tej osobie na piśmie.

Czynność dotknięta błędem jest co prawda ważna, ale podważalna w tym sensie, że zainteresowany może uchylić się od skutków złożonego wadliwie oświadczenia woli, realizując w ten sposób przysługujące tylko jemu - a nie drugiej stronie czynności prawnej (wyr. SN z 19.5.1997 r., I PKN 168/97, OSNAPiUS 1998, Nr 8, poz. 241) - podmiotowe prawo kształtujące (co do istoty sankcji wzruszalności por. bliżej Z. Radwański, [w:] System pr. pryw., t. 2, s. 450-452). W przepisie tym ustawodawca przyjął zasadę pozasądowej drogi uchylenia się od skutków oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu (też podstęp) lub groźby. Jeżeli oświadczenie takie było złożone innej osobie, do skutecznego uchylenia się od jego skutków wymagane jest złożenie tej samej osobie nowego oświadczenia w formie pisemnej (ad probationem), niezależnie od tego, w jakiej formie składano pierwotne (wadliwe) oświadczenie woli. Przyjmuje się, że w takiej sytuacji pisemne oświadczenie uchylające należy złożyć tej osobie, która jest bezpośrednio zainteresowana skutecznością dokonanej wcześniej czynności prawnej (tak M. Piekarski, [w:] Komentarz, t. 1, s. 221; A. Wolter, J. Ignatowicz, K. Stefaniuk, Prawo cywilne, s. 289 oraz K. Pietrzykowski, [w:] KC. Komentarz, t. 1, 2013, s. 343).

Dominuje pogląd o niedopuszczalności uchylenia się jedynie od niektórych skutków wadliwego oświadczenia woli (por. np. A. Jedliński, [w:] A. Kidyba (red.), KC. Komentarz, s. 533; odmiennie A. Kozaczka, Błąd, s. 122 i nast.). Dlatego oświadczenie złożone na podstawie art. 88 k.c. unicestwi całą wcześniej dokonaną czynność prawną (w art. 123 projektu z 2009 r. Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego przy Ministrze Sprawiedliwości, Księga pierwsza Kodeksu cywilnego, przewidziano jednak możliwość uchylenia się jedynie od części dokonanej czynności prawnej; wypowiedzi się w tej materii I. Nowacka, Uprawnienie do uchylenia się od skutków wadliwego oświadczenia woli na

gruncie projektu księgi pierwszej kodeksu cywilnego, TPP 2012, Nr 2, s. 107-110, Strzebińczyk – komentarz do art. 88 k.c.)

Z art. 84 k.c. wynika, że błąd może być uznany za prawnie doniosłą wadę oświadczenia tylko wtedy, gdy spełnia łącznie dwa podstawowe kryteria, jest błędem co do treści czynności prawnej i jest błędem istotnym. Nie ma znaczenia, jakiego elementu czynności prawnej błąd dotyczy, ani to, czy jest błędem co do faktu, czy co do prawa. Musi to być natomiast błąd istotny, czyli błąd tego rodzaju, że żaden rozsądny człowiek, znający prawdziwy stan rzeczy, nie złożyłby tej treści oświadczenia woli. Dodatkowe przesłanki prawnej doniosłości błędu dotyczą oświadczeń woli złożonych drugiej stronie i będących elementem czynności prawnej odpłatnej. Możliwość uchylenia się od skutków prawnych tego rodzaju oświadczeń woli jest uzależniona od tego, czy błąd został przez drugą stronę wywołany chociażby bez jej winy albo gdy wiedziała ona o błędzie lub mogła z łatwością błąd zauważyć. Wypełnienie przesłanek błędu wskazanych w art. 84 k.c. skutkuje wzruszalnością dokonanej pod jego wpływem czynności prawnej, błądzący może bowiem uchylić się od skutków prawnych złożonego oświadczenia woli i doprowadzić w ten sposób do unieważnienia czynności prawnej ze skutkiem *ex tunc* (zob. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 1067 r., III CZP 59/67, OSNCP 1968, nr 7, poz. 117, z dnia 31 sierpnia 1989 r., III PZP 37/89, OSNCP 1990, nr 9, poz. 108 i z dnia 23 marca 1992 r., III CZP 105/92, Wokanda nr 12, s. 5 i z dnia 26 stycznia 2012 r., III CZP 90/11, OSNC 2012, nr 7-8, poz. 85 oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 24 października 1972 r., I CR 177/72, OSNCP 1973, nr 10, poz. 171, z dnia 21 lutego 1973 r., III CRN 415/72, OSNCP 1974, nr 1, poz. 10, z dnia 24 stycznia 1974 r., II CR 761/73, OSPiKA 1975, nr 11, poz. 238, z dnia 6 marca 1980 r., II CR 574/79, OSNCP 1980, nr 11, poz. 209, z dnia 12 października 2000 r., IV CKN 144/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 60, z dnia 5 grudnia 2000 r., IV CKN 179/00, z dnia 19 listopada 2003 r., V CK 477/02, z dnia 9 czerwca 2006 r., IV CSK 169/05, z dnia 14 stycznia 2009 r., IV CSK 356/08, i z dnia 29 października 2010 r., I CSK 595/09). Zgodnie z poglądem niemal powszechnie przyjmowanym w nauce prawa, bez znaczenia dla prawnej doniosłości błędu pozostaje to, czy został on spowodowany przez samego błądzącego i czy uprawnionemu do uchylenia się od oświadczenia woli z powodu błędu można zarzucić brak dbałości o własne interesy, nieostrożność albo niedbalstwo. Pogląd przeciwny, przyjmujący, że na błąd nie może się powołać osoba, której mylne wyobrażenie o istniejącym stanie rzeczy zostało spowodowane brakiem należytej staranności, jest w doktrynie odosobniony – tak w wyr. SN z dnia 17 czerwca 2014 roku, I CSK 401/13, *Legalis*.

W ocenie Sądu, na gruncie przedmiotowej sprawy mamy do czynienia zarówno z wystąpieniem po stronie pozwanego błędu co do treści czynności prawnej, który to błąd został wywołany przez osobę, której złożone zostało oświadczenie woli (powódkę) w sposób przez nią zawiniony, jak i ze skutecznym uchyleniem się przez pozwanego od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego powódce pod wpływem błędu.

Raz jeszcze podkreślenia wymaga, że materiał dowodowy zgromadzony w sprawie wykazał, iż przedmiotem zamówienia nr (...) było 30 sztuk drzwi przeciwpożarowych stalowych. Wynikało to z licznych, w/opisanych, dokumentów, w których posiadaniu znajdowała się powódka. Wynikało to także z treści przesyłanych do powódki e-maili, jak też z potwierdzenia zamówienia, na którym pozwany zwrócił się do powódki z wyraźną prośbą o realizację zamówienia zgodnie z przesłaną specyfikacją techniczną, z opisem i zestawieniem stolarki. Faktem jest, że we wspomnianym potwierdzeniu zamówienia, w protokole odbioru – dostawy ślusarki oraz w fakturze VAT nr (...) mowa jest o ślusarce drzwicowej aluminiowej, jednakże wiarygodność powyższych dokumentów i wynikających z nich treści została skutecznie podważona przez stronę pozwaną, o czym szczegółowa mowa we wcześniejszej części rozważań prawnych. Ponadto świadek K. W. sama przyznała, że zarówno wspomniany protokół, jak i fakturę podpisała nie będąc do tego upoważnioną. W świetle całego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego bez znaczenia pozostawał także fakt zamontowania części dostarczonych przez powódkę drzwi wykonanych z aluminium, a nie ze stali. Zdaniem Sądu, zgoda pozwanego na montaż 9 sztuk drzwi aluminiowych nie przeczy temu, jakoby pozwany zamówił drzwi stalowe. Zgoda ta była raczej wyrazem zaakceptowania czynności już wykonanych (drzwi zostały zamontowane, zaś fakt, iż są to drzwi aluminiowe a nie stalowe „odkrył” przedstawiciel inwestora – zeznania św. R. C. adnotacje 01.01.02). Mając na uwadze fakt, że powódka otrzymała specyfikację drzwi, z której jasno wynika, że mają to być drzwi stalowe, a nie aluminiowe, jak i mając na uwadze fakt, że powódka nie jest producentem drzwi stalowych, lecz wyłącznie aluminiowych, przyjęcie przez nią zamówienia nr (...) było bez wątpliwości wprowadzeniem pozwanego

w błąd. Co więcej, w ocenie Sądu powódka wprowadziła pozwanego w błąd w sposób świadomy. Okoliczności przedmiotowej sprawy nie dają żadnych podstaw do twierdzenia o braku winy po jej stronie. Nadto, skoro bez znaczenia dla prawnej doniosłości błędu pozostaje to, czy został on spowodowany przez samego błędzącego i czy uprawnionemu do uchylenia się od oświadczenia woli z powodu błędu można zarzucić brak dbałości o własne interesy, nieostrożność albo niedbalstwo, powołanie się przez pozwanego na błąd, jako wadę złożonego przez niego oświadczenia woli, było jak najbardziej skuteczne.

Ostatecznie wskazać należy na skuteczność złożonego przez pozwanego oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych złożonego oświadczenia woli pod wpływem błędu w kontekście przepisu art. 88 k.c. Oświadczenie takie pozwany złożył powódce w piśmie z dnia 25 kwietnia 2013 roku. Potwierdził je także w kolejnym piśmie z dnia 29 kwietnia 2013 roku.

Również i tym wypadku okoliczność zamontowania przez pozwanego części dostarczonych przez powódkę drzwi wykonanych z aluminium nie miała żadnego znaczenia i z całą pewnością nie wpłynęła na skuteczność złożonego przez niego oświadczenia. Zdaniem Sądu, wpłynęła ona wyłącznie na zakres, w jakim pozwany uchylił się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu. Mianowicie – oświadczeniem tym pozwany objął wyłącznie pozostałych 21 sztuk drzwi.

Poza rozważaniami Sądu pozostawała kwestia związana z odstąpieniem przez pozwanego od umowy (zlecenia) łączącej go z powódką. Podkreślić jedynie należy, że aby móc skutecznie odstąpić od umowy muszą być spełnione określone przesłanki ustawowe. Nie mniej jednak analiza stanu faktycznego przedmiotowej sprawy pod kątem wystąpienia powyższych przesłanek nie została przez Sąd przeprowadzona w obliczu skutecznego uchylenia się przez pozwanego od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd oddalił powództwo, jako niemające podstaw faktycznych i prawnych.

O kosztach procesu orzeczono w oparciu o przepis art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.), zasądzając od powódki na rzecz pozwanego kwotę 3.617,00 złotych. Na koszty te złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 3.600,00 złotych i opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 złotych.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2010 roku Nr 90, poz. 594 ze zm.) w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c., Sąd nakazał pobrać od powódki na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 165,00 złotych tytułem wydatków poniesionych w toku postępowania tymczasowo przez Skarb Państwa (zwrot kosztów przejazdu świadków).

Z/ odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełn. stron.